

บทที่ 1

เกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

การจะได้รับพิจารณาให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษานั้นจะต้องได้รับการพิจารณาคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 และ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2555 ได้แก่ คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ผลการสอบ (เสนอ เอกสารประกอบการสอบ หรือ เอกสารคำสอน) ผลงานทางวิชาการ และจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ

คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง

เกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการในประเด็นแรกนี้จะระบุถึงระยะเวลาในการปฏิบัติงานหรือการดำรงตำแหน่งเดิมก่อนที่จะขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น โดยมีรายละเอียดตามที่แสดงในตารางที่ 1.1 และอาจมีประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณา ดังต่อไปนี้

1. จบปริญญาตรี ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอาจารย์ ระยะเวลาหนึ่งแล้วไปศึกษาต่อปริญญาโทจนจบและกลับมาปฏิบัติหน้าที่ แล้วจะขอเข้าสู่ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์จะนับเวลาการดำรงตำแหน่งอย่างไร

การนับเวลาการดำรงตำแหน่งสามารถทำได้ ดังนี้

คำนวณโดยใช้สูตร $\frac{\text{ป.ตรี}}{9 \text{ ปี}} + \frac{\text{ป.โท}}{5 \text{ ปี}}$ ต้องมีค่ามากกว่า หรือเท่ากับ 1 จึงจะสามารถ

ขอกำหนดตำแหน่งได้

ในกรณีที่ผลการคำนวณมีค่าน้อยกว่า 1 และต้องการทราบว่าจะมีคุณสมบัติเกี่ยวกับการนับเวลาครบเมื่อใด สามารถคำนวณโดยแทนค่าวุฒิปริญญาโทด้วยค่า X และหาค่า X ด้วยสูตร

$$\frac{\text{ป.ตรี}}{9 \text{ ปี}} + \frac{X}{5 \text{ ปี}} = 1 \quad \text{หาค่า } X = ?$$

เมื่อได้ค่า X แล้วก็นำไปนับต่อจากวันที่สำเร็จการศึกษาวุฒิปริญญาโท จึงจะเป็นวันที่เดือน ปี ที่มีคุณสมบัติครบ

หมายเหตุ จำนวนปีที่นำมาคำนวณ จะต้องทำเป็นเดือนก่อน

ตารางที่ 1.1 เกณฑ์สมมติเฉพาะตำแหน่งของผู้ข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

ข้อกำหนดตำแหน่ง	คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์	<p>1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ดำรงตำแหน่งอาจารย์และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 9 ปี หรือ</p> <p>1.2 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่า ดำรงตำแหน่งอาจารย์และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือ</p> <p>1.3 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือเทียบเท่า ดำรงตำแหน่งอาจารย์และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือ</p> <p>ผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ผู้ใดได้โอนหรือย้ายมาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษา หากผู้นั้นเคยได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์พิเศษในสถาบันอุดมศึกษาที่ ก.พ.อ. รับรอง และได้สอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งเทียบค่าได้ไม่น้อยกว่าสองหน่วยกิต/ทวิภาค อาจนำระยะเวลาระหว่างเป็นอาจารย์พิเศษในภาคการศึกษาที่สอนนั้นมาเป็นเวลาในการขอแต่งตั้งตำแหน่งทางวิชาการ โดยให้คำนวณเวลาในการสอนพิเศษให้สามในสี่ส่วนของเวลาที่ทำการสอน</p> <p>กรณีที่อาจารย์ผู้ใดได้รับวุฒิเพิ่มขึ้น ให้นำเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์ก่อนได้รับวุฒิเพิ่มขึ้นและเวลาที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์หลังจากได้รับวุฒิเพิ่มขึ้นรวมกัน เพื่อขอแต่งตั้งตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ได้ตามอัตราส่วนของระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง</p>
2. รองศาสตราจารย์	ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี
3. ศาสตราจารย์	ดำรงตำแหน่งรองผู้ช่วยศาสตราจารย์ และปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

กรณีศึกษาที่ 1 บรรจุวุฒิปริญญาตรีและลาศึกษาต่อระดับปริญญาโท

ข้อมูล นายวินัย ใจชื่อ ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 ชั้น 19,350 บาท บรรจุเข้ารับราชการ วุฒิปริญญาตรี เมื่อ 13 มิถุนายน 2531 ลาศึกษาต่อระดับปริญญาโท เมื่อ 1 มิถุนายน 2533 กลับจากลาศึกษาต่อ เมื่อ 17 ธันวาคม 2535 ได้รับการอนุมัติวุฒิปริญญาโท เมื่อ 10 มีนาคม 2536

การคำนวณกรณีศึกษาที่ 1

ปฏิบัติงานวุฒิปริญญาตรี เมื่อ 13 มิถุนายน 2531 ถึง 31 พฤษภาคม 2533 = 1 ปี 11 เดือน 18 วัน

ลาศึกษาต่อปริญญาโท เมื่อ 1 มิถุนายน 2533 กลับจากลาศึกษาต่อ 17 ธันวาคม 2535 นับระยะเวลาจาก 17 ธันวาคม 2535 ถึง 9 มีนาคม 2536 = 2 เดือน 22 วัน รวมระยะเวลาในการ ปฏิบัติงานวุฒิปริญญาตรีได้ = 2 ปี 2 เดือน 10 วัน (คิดเป็น 26 เดือน) ได้รับการอนุมัติวุฒิปริญญาโท เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2536

หาค่า X โดยแทนสูตร

$$\frac{\text{ป.ตรี}}{108} + \frac{\text{ป.โท}}{60} = 1$$

$$\frac{26}{108} + \frac{X}{60} = 1$$

$$\frac{X}{60} = 1 - \frac{26}{108} = \frac{82}{108}$$

$$X = \frac{82}{108} = * 60$$

$$X = \frac{410}{9}$$

$$X = 45 \frac{5}{9} \left(\frac{5}{9} * 30 = 16 \text{ วัน} \right)$$

$$X = 45 \text{ เดือน } 16 \text{ วัน}$$

$$X = 3 \text{ ปี } 9 \text{ เดือน } 16 \text{ วัน}$$

จะต้องปฏิบัติงานภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติวุฒิปริญญาโทต่อไปอีก = 3 ปี 9 เดือน 16 วัน (10 มีนาคม 2536 + 3 ปี 9 เดือน 16 วัน) คือ วันที่ 26 ธันวาคม 2539 จึงจะมีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์

ดังนั้น นายวินัย ใจชื่อ สามารถเสนอผลงานขอกำหนดตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ได้ในวันที่ 27 ธันวาคม 2539

กรณีศึกษาที่ 2 บรรจุวุฒิปริญญาตรี และศึกษาต่อระดับปริญญาโทโดยไม่ได้ลาศึกษาต่อ
ข้อมูล นายสุรีย์ ภัคดีผล ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6 ชั้น 11,440 บาท บรรจุเข้ารับ
ราชการวุฒิปริญญาตรี เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2535 ได้รับการอนุมัติวุฒิปริญญาโท เมื่อ 29 ธันวาคม
2541

การคำนวณกรณีศึกษาที่ 2

ปฏิบัติงานวุฒิปริญญาตรี เมื่อ 1 กรกฎาคม 2535 ถึง 28 ธันวาคม 2541 รวมระยะเวลา
ในการปฏิบัติงานวุฒิปริญญาตรีได้ 6 ปี 5 เดือน 27 วัน (คิดเป็น 77 เดือน) ได้รับการอนุมัติ
วุฒิปริญญาโท เมื่อ 29 ธันวาคม 2541

หาค่า X โดยแทนสูตร

$$\frac{\text{ป.ตรี}}{108} + \frac{\text{ป.โท}}{60} = 1$$

$$\frac{77}{108} + \frac{X}{60} = 1$$

$$\frac{X}{60} = 1 - \frac{77}{108} = \frac{31}{108}$$

$$X = \frac{31}{108} * 60$$

$$X = \frac{155}{9}$$

$$X = 17 \frac{2}{9} \left(\frac{2}{9} * 30 = 6 \text{ วัน} \right)$$

$$X = 17 \text{ เดือน } 6 \text{ วัน}$$

$$X = 1 \text{ ปี } 5 \text{ เดือน } 6 \text{ วัน}$$

จะต้องปฏิบัติงานภายหลังจากได้รับอนุมัติ วุฒิปริญญาโทต่อไปอีก 1 ปี 5 เดือน 6 วัน
(29 ธันวาคม 2541 + 1 ปี 5 เดือน 6 วัน) คือ วันที่ 5 มิถุนายน 2543 จึงจะมีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์
ดังนั้น นายสุรีย์ ภัคดีผล สามารถเสนอผลงานขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
ได้ในวันที่ 6 มิถุนายน 2543

2. กรณีโอนหรือย้ายมาดำรงตำแหน่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ แต่เคยสอนในสถาบันอุดมศึกษาอื่น จะนับเวลาให้ต่อเนื่องอย่างไร และมีเงื่อนไขอะไร

ผู้ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ และได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์พิเศษที่ ก.พ.อ. รับรอง และได้ทำการสอบประจำวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งเทียบเท่าได้ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต/ทวิภาค สามารถนำระยะเวลาที่สอนนั้นมาเป็นเวลาในการขอกำหนดตำแหน่งได้โดยจะนับคำนวณเวลาทำการสอนให้ 3 ใน 4 ของเวลาที่ทำการสอน เช่น

ถ้าทำการสอน 1 ปีการศึกษา (2 ภาคการศึกษา) จะนับเวลาให้ 9 เดือน

ถ้าทำการสอน (1 ภาคการศึกษา) จะนับเวลาให้ 3 เดือน

ทั้งนี้จะต้องแนบตารางสอนที่เคยทำการสอนทั้งหมดและหนังสือรับรองจากคณบดี คณะที่เคยสังกัด (ฉบับจริง) มาพร้อมกับหนังสือขอกำหนดตำแหน่งด้วย

ผลการสอน

แนวทางการประเมินผลการสอนของผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการนั้น คณะกรรมการพิจารณาคำแหน่ง (ก.พ.ต.) จะประเมินว่าผลการสอนของผู้ขอกำหนดตำแหน่งนั้นมีความชำนาญชำนาญพิเศษ หรือเชี่ยวชาญ ซึ่งเกณฑ์การผ่านการประเมินของแต่ละตำแหน่งทางวิชาการแสดงดังตารางที่ 1.2 โดยใช้แนวทางการประเมินดังต่อไปนี้

1. มีการวางแผนการสอนและการเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนอย่างชัดเจน มีสื่อ และเอกสารประกอบการสอนที่เหมาะสม

2. มีเทคนิคและวิธีการถ่ายทอดความรู้ที่เหมาะสม มีการเชื่อมโยงเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และสามารถอธิบายได้ตรงประเด็น ยกตัวอย่างชัดเจน มีการใช้สื่อและอุปกรณ์อย่างเหมาะสม มีการกระตุ้นความสนใจ และก่อให้เกิดการเรียนรู้ รวมทั้งมีการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ

3. มีวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล

4. สอนครบถ้วนตามแผนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชา และชี้ให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง (บูรณาการ) เช่น เนื้อหาที่เรียนต้องมีพื้นฐานความรู้จากวิชาใด หรือเนื้อหาที่เรียนจะเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการเรียนในรายวิชาอื่นอย่างไร รวมถึงการผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ กับวิชาที่เรียน

5. ผู้สอนจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ รวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน

6. มีความตั้งใจในการสอนชี้ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของเนื้อหาที่สอน มีความกระตือรือร้นในการสอน การเต็มใจตอบคำถามและให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน

7. มีการตั้งประเด็นคำถามให้ผู้เรียนตอบหรือแสดงความคิดเห็น เพื่อประเมินความสนใจ ความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนในเนื้อหาที่สอน

8. ผู้สอนให้ข้อมูล แนะนำ แหล่งค้นคว้าหาความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง

9. มีคุณธรรม จริยธรรม บุคลิกภาพ การใช้วาจา วุฒิภาวะทางอารมณ์ที่เหมาะสมต่อการเป็นครู มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามให้กับผู้เรียน รวมทั้งการว่ากล่าวตักเตือน แนะนำ

10. มีความตรงต่อเวลาในการเข้าสอน และเลิกสอนตรงตามเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด (50 นาทีต่อ 1 ชั่วโมง ตามเวลาที่กำหนดในตารางสอน)

ตารางที่ 1.2 เกณฑ์ผลการสอนของผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

ข้อกำหนดตำแหน่ง	เกณฑ์ผลการสอน
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์	1.1 มีชั่วโมงสอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาและมีความชำนาญในการสอน และ 1.2 เสนอเอกสารประกอบการสอน* ที่ผลิตขึ้นตามภาระงานสอน ซึ่งมีคุณภาพดี และได้ใช้ประกอบการสอนมาแล้ว
2. รองศาสตราจารย์	2.1 มีชั่วโมงสอนประจำวิชาหนึ่งวิชาใดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา และมีความชำนาญพิเศษในการสอน และ 2.2 เสนอเอกสารคำสอน* ที่ผลิตขึ้นตามภาระงานสอน ซึ่งมีคุณภาพดี และได้ใช้ประกอบการสอนมาแล้ว
3. ศาสตราจารย์	มีชั่วโมงสอนประจำวิชาหนึ่งวิชาใดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา และมีความเชี่ยวชาญในการสอน
* ในกรณีที่ผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้ทำการสอนหลายวิชาซึ่งแต่ละวิชานั้นมีผู้สอนร่วมกันหลายคน จะต้องเสนอเอกสารประกอบการสอนในทุกหัวข้อที่ผู้ขอกำหนดตำแหน่งเป็นผู้สอน	

ผลงานทางวิชาการ

เกณฑ์ในการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการมีข้อกำหนดด้านผลงานทางวิชาการแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับตำแหน่งทางวิชาการที่ยื่นขอว่าประกอบไปด้วยผลงานใดบ้าง และมีระดับคุณภาพอย่างไร ได้แสดงไว้ดังตารางที่ 1.3

ตารางที่ 1.3 เกณฑ์ผลงานทางวิชาการของผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการ

ข้อกำหนดตำแหน่ง	เกณฑ์ผลงานทางวิชาการ
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์	<p>1.1 ผลงานวิจัย ซึ่งมี<i>คุณภาพดี</i> และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตร ใด ๆ หรือ</p> <p>1.2 ผลงานวิชาการรับใช้สังคม ซึ่งมี<i>คุณภาพดี</i> โดยผลงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงาน ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาหรือคณะวิชาให้ความเห็นชอบ และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด รวมทั้งได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคม โดยปรากฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรมโดยประจักษ์ต่อสาธารณะ หรือ</p> <p>1.3 ผลงานวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมี<i>คุณภาพดี</i> และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด หรือ</p> <p>1.4 ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หนังสือ หรือบทความทางวิชาการ ซึ่งมี<i>คุณภาพดี</i> และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด</p>
2. รองศาสตราจารย์	<p>1.1 ผลงานวิจัย* ซึ่งมี<i>คุณภาพดี</i> และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ไม่นับงานวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตร ใด ๆ) หรือ</p> <p>1.2 ผลงานวิชาการรับใช้สังคม* ซึ่งมี<i>คุณภาพดี</i> โดยผลงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงาน ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาหรือคณะวิชาให้ความเห็นชอบ และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด รวมทั้งได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคม โดยปรากฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรมโดยประจักษ์ต่อสาธารณะ หรือ</p> <p>1.3 ผลงานวิชาการในลักษณะอื่น* ซึ่งมี<i>คุณภาพดี</i> และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด และ</p> <p>1.4 ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา* หนังสือ* ซึ่งมี<i>คุณภาพดี</i> และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด</p>

ตารางที่ 1.3 (ต่อ)

ข้อกำหนดตำแหน่ง	เกณฑ์ผลงานทางวิชาการ
3. ศาสตราจารย์	<p>3.1 วิธีที่ 1</p> <p>3.1.1 ผลงานวิจัย* ซึ่งมี<i>คุณภาพดีมาก</i> และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ</p> <p>3.1.2 ผลงานวิชาการรับใช้สังคม* ซึ่งมี<i>คุณภาพดีมาก</i> โดยผลงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงานซึ่งสถาบันอุดมศึกษาหรือคณะวิชาให้ความเห็นชอบ และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด รวมทั้งได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคม โดยปรากฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรมโดยประจักษ์ต่อสาธารณะ หรือ</p> <p>3.1.3 ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น* ซึ่งมี<i>คุณภาพดีมาก</i> และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด และ</p> <p>3.1.4 ผลงานแต่งตำรา* หรือ หนังสือ* ซึ่งมี<i>คุณภาพดีมาก</i> และได้รับการเผยแพร่ ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด</p> <p>3.2 วิธีที่ 2</p> <p>3.2.1 ผลงานวิจัย* ซึ่งมี<i>คุณภาพดีเด่น</i> และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ</p> <p>3.2.2 ผลงานวิชาการรับใช้สังคม* ซึ่งมี<i>คุณภาพดีเด่น</i> โดยผลงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงานซึ่งสถาบันอุดมศึกษาหรือคณะวิชาให้ความเห็นชอบ และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด รวมทั้งได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคม โดยปรากฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรมโดยประจักษ์ต่อสาธารณะ หรือ</p> <p>3.2.3 ผลงานทางวิชาการ* ในลักษณะอื่น ซึ่งมี<i>คุณภาพดีเด่น</i> และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด หรือ</p> <p>3.2.4 ผลงานแต่งตำรา* หรือ หนังสือ* ซึ่งมี<i>คุณภาพดีเด่น</i> และได้รับการเผยแพร่ ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด</p>
	* ผลงานที่เสนอต้องไม่ซ้ำกับที่เคยใช้เสนอขอตำแหน่งทางวิชาการมาก่อน และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

คำนิยาม รูปแบบ การเผยแพร่ และลักษณะคุณภาพของผลงานวิชาการ เป็นดังนี้

1. เอกสารประกอบการสอน

คำนิยาม ผลงานทางวิชาการที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาและวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ จัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้สอนในการใช้ประกอบการสอน

รูปแบบ เป็นเอกสารหรือสื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในวิชาที่ตนสอน ประกอบด้วย แผนการสอน หัวข้อบรรยาย (มีรายละเอียดประกอบพอสมควร) และอาจมีสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เพิ่มขึ้นอีกก็ได้ เช่น รายชื่อบทความหรือหนังสืออ่านประกอบ บทเรียบเรียงคัดย่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง แผนภูมิ (Chart) แถบเสียง (Tape) หรือภาพเลื่อน (Slide) เป็นต้น

การเผยแพร่ อาจเป็นเอกสารที่จัดทำเป็นรูปเล่มหรือถ่ายสำเนาเย็บเล่ม หรือเป็นสื่ออื่น ๆ เช่น ซีดีรอมที่ได้ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษามาแล้ว

ลักษณะคุณภาพ อยู่ในดุลพินิจของสภาสถาบันอุดมศึกษาที่จะกำหนดเป็นข้อบังคับ (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ข)

2. เอกสารคำสอน

คำนิยาม ผลงานทางวิชาการที่ใช้สอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาที่สอน และวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ โดยอาจพัฒนาขึ้นจากเอกสารประกอบการสอนจนมีความสมบูรณ์กว่าเอกสารประกอบการสอน จัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้เรียนที่นำไปศึกษาด้วยตนเองหรือเพิ่มเติมขึ้นจากการเรียนในวิชานั้น ๆ

รูปแบบ เป็นเอกสารรูปเล่มหรือสื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในวิชาที่ตนสอน ประกอบด้วย แผนการสอน หัวข้อบรรยาย (มีรายละเอียดประกอบพอสมควร) และมีสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้เพิ่มขึ้น เช่น รายชื่อบทความหรือหนังสืออ่านประกอบ บทเรียบเรียงคัดย่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง แผนภูมิ แถบเสียง ภาพเลื่อน ตัวอย่างหรือกรณีศึกษาที่ใช้ประกอบการอธิบายภาพ แบบฝึกปฏิบัติ รวมทั้งการอ้างอิงเพื่อขยายความที่มาของสาระและข้อมูล และบรรณานุกรมที่ทันสมัย

การเผยแพร่ ต้องได้รับการจัดทำเป็นรูปเล่มด้วยการพิมพ์ หรือถ่ายสำเนาเย็บเล่ม หรือสื่ออื่น ๆ ที่แสดงหลักฐานว่าได้เผยแพร่ โดยใช้เป็น “คำสอน” ให้แก่ผู้เรียนในวิชานั้น ๆ มาแล้ว

ลักษณะคุณภาพ อยู่ในดุลพินิจของสภาสถาบันอุดมศึกษาที่จะกำหนดเป็นข้อบังคับ (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ข)

3. บทความทางวิชาการ

คำนิยาม งานเขียนทางวิชาการซึ่งมีการกำหนดประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์อย่างชัดเจน ทั้งนี้มีการวิเคราะห์ประเด็นดังกล่าวตามหลักวิชาการโดยมีการสำรวจวรรณกรรมเพื่อสนับสนุนจนสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นนั้นได้ อาจเป็นการนำความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาประมวลร้อยเรียงเพื่อวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยที่ผู้เขียนแสดงทัศนะทางวิชาการของตนไว้อย่างชัดเจนด้วย

รูปแบบ ประกอบด้วยการนำความที่แสดงเหตุผลหรือที่มาของประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์ กระบวนการอธิบายหรือวิเคราะห์และบทสรุป มีการอ้างอิงและบรรณานุกรมที่ครบถ้วนและสมบูรณ์

การเผยแพร่ เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้

1. เผยแพร่ในรูปของบทความทางวิชาการในวารสารทางวิชาการ

ทั้งนี้วารสารทางวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน

2. เผยแพร่ในหนังสือรวมบทความในรูปแบบอื่นที่มีการบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของบทความต่าง ๆ ในหนังสือนั้นแล้ว

3. เผยแพร่ในหนังสือประมวลผลการประชุมทางวิชาการ (Proceedings) ของการประชุมทางวิชาการในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ที่มีการบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของบทความต่าง ๆ ที่นำเสนอแล้ว

เมื่อได้เผยแพร่ตามลักษณะข้างต้นและได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “บทความทางวิชาการ” นั้นแล้ว การนำ “บทความทางวิชาการ” นั้น มาแก้ไขปรับปรุง หรือเพิ่มเติมส่วนใดส่วนหนึ่ง เพื่อนำมาเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ และให้มีการประเมินคุณภาพ “บทความทางวิชาการ” นั้นอีกครั้งหนึ่งจะกระทำไม่ได้

ลักษณะคุณภาพ

ระดับดี เป็นบทความทางวิชาการที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัย มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติม ดังนี้

1. มีการวิเคราะห์และเสนอความรู้หรือวิธีการที่ทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ

2. สามารถนำไปใช้อ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้

ระดับดีเด่น

ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติม ดังนี้

1. มีลักษณะเป็นงานบุกเบิกทางวิชาการและมีการสังเคราะห์จนถึงระดับที่สร้างองค์ความรู้ใหม่ (Body of Knowledge) ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

2. มีการกระตุ้นให้เกิดความคิดและค้นคว้าต่อเนื่อง เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติและ/หรือนานาชาติ

4. ตำรา

คำนิยาม ผลงานทางวิชาการที่เรียบเรียงขึ้นอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาหรือเป็นส่วนหนึ่งของวิชา หรือของหลักสูตรก็ได้ ที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการถ่ายทอดวิชาในระดับอุดมศึกษาในการเรียนการสอนในหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

เนื้อหาสาระของตำราต้องมีความทันสมัย เมื่อพิจารณาถึงวันที่ผู้ชวยยื่นเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ

ทั้งนี้ผู้ขอจะต้องระบุวิชาที่เกี่ยวข้องในหลักสูตร ที่ใช้ตำราเล่มที่เสนอขอตำแหน่งทางวิชาการด้วย

ผลงานทางวิชาการที่เป็น “ตำรา” นี้อาจได้รับการพัฒนาขึ้นจากเอกสารคำสอนจนถึงระดับที่มีความสมบูรณ์ที่สุด ซึ่งผู้อ่านอาจเป็นบุคคลอื่นที่มีผู้ใช้เรียนในวิชานั้น แต่สามารถอ่านและทำความเข้าใจในสาระของตำรานั้นด้วยตนเองได้ โดยไม่ต้องเข้าศึกษาในวิชานั้น

รูปแบบ เป็นรูปเล่มที่ประกอบด้วย คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง การอธิบายหรือการวิเคราะห์ การสรุป การอ้างอิงและบรรณานุกรม ทั้งนี้อาจมีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ทันสมัยและครบถ้วนสมบูรณ์

การอธิบายสาระสำคัญมีความชัดเจน โดยอาจใช้ข้อมูล แผนภาพ ตัวอย่างหรือกรณีศึกษา ประกอบจนผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในสาระสำคัญนั้นได้ โดยเบ็ดเสร็จ

การเผยแพร่ มีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้

1. การเผยแพร่ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์ (Printing House) หรือสำนักพิมพ์ (Publishing House) หรือ โดยการถ่ายสำเนาเย็บเป็นรูปเล่ม หรือ ทำในรูปแบบอื่น ๆ
2. การเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ตัวอย่างเช่น การเผยแพร่ในรูปของซีดีรอม ฯลฯ

การเผยแพร่งานดังกล่าวนี้ จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเท่านั้น จำนวนพิมพ์เป็นดัชนีหนึ่งที่สามารถแสดงการเผยแพร่อย่างกว้างขวางได้ แต่อาจใช้ดัชนีอื่นวัดความกว้างขวางในการเผยแพร่ได้เช่นกัน

ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องใช้ในการเรียนการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งภาคการศึกษา

เมื่อได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “ตำรา” ไปแล้ว การนำ “ตำรา” นั้นไปแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเนื้อหาใน “ตำรา” เพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการและให้มีการประเมินคุณภาพ “ตำรา” นั้นอีกครั้งหนึ่งอาจกระทำได้ แต่จะต้องทำการเผยแพร่ “ตำรา” นั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ลักษณะคุณภาพ

ระดับดี เป็นตำราที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัย มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้อง

1. มีการวิเคราะห์และเสนอความรู้หรือวิธีการที่ทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ
2. มีการสอดแทรกความคิดริเริ่มและประสบการณ์หรือผลงานวิจัยของผู้เขียนที่เป็น การแสดงให้เห็นถึงความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน
3. สามารถนำไปใช้อ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้อง

1. มีลักษณะเป็นงานบุกเบิกทางวิชาการและมีการสังเคราะห์จนถึงระดับที่สร้างองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
2. มีการกระตุ้นให้เกิดความคิดและค้นคว้าต่อเนื่อง
3. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ และ/หรือนานาชาติ

5. หนังสือ

คำนิยาม ผลงานทางวิชาการที่เรียบเรียงขึ้นโดยมีรากฐานทางวิชาการที่มั่นคง และให้ทัศนะของผู้เขียนที่สร้างเสริมปัญญาความคิด และสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการให้แก่สาขาวิชานั้น ๆ และ/หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงในเชิงเนื้อหาและครอบคลุมโดยไม่จำเป็นต้องสอดคล้องหรือเป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรหรือของวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตร และไม่จำเป็นต้องนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในวิชาใดวิชาหนึ่งทั้งนี้เนื้อหาของสาระของหนังสือต้องมีความทันสมัย เมื่อพิจารณาถึงวันที่จัดพิมพ์

รูปแบบ เป็นรูปเล่มที่ประกอบด้วย คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง การวิเคราะห์ การสรุป การอ้างอิงและบรรณานุกรม ทั้งนี้อาจมีอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ทันสมัยและครบถ้วนสมบูรณ์

การอธิบายสาระสำคัญที่มีความชัดเจนโดยอาจใช้ข้อมูล แผนภาพ ตัวอย่างหรือกรณีศึกษาประกอบจนผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในสาระสำคัญนั้นได้โดยเบ็ดเสร็จ

การเผยแพร่ มีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้

1. การเผยแพร่ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์
2. การเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ตัวอย่างเช่น การเผยแพร่ในรูปแบบของซีดีรอม ฯลฯ

การเผยแพร่งดกล่าวนั้น จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเท่านั้น จำนวนพิมพ์เป็นดัชนีหนึ่งที่อาจแสดงการเผยแพร่อย่างกว้างขวางได้ แต่อาจใช้ดัชนีอื่นวัดความกว้างขวางในการเผยแพร่ได้เช่นกัน

ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่เดือน

เมื่อได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “หนังสือ” ไปแล้ว การนำ “หนังสือ” นั้นไปแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเนื้อหาใน “หนังสือ” เพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการและให้มีการประเมินคุณภาพ “หนังสือ” นั้นอีกครั้งหนึ่งอาจกระทำได้ แต่จะต้องทำการเผยแพร่ “หนังสือ” นั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ลักษณะคุณภาพ

ระดับดี เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัย มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้อง

1. มีการวิเคราะห์และเสนอความรู้หรือวิธีการที่ทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ
2. มีการสอดแทรกความคิดริเริ่มและประสบการณ์หรือผลงานวิจัยของผู้เขียนที่เป็น การแสดงให้เห็นถึงความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ
3. สามารถนำไปใช้อ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้อง

1. มีลักษณะเป็นงานบุกเบิกทางวิชาการและมีการสังเคราะห์จนถึงระดับที่สร้าง องค์ความรู้ใหม่ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
2. มีการกระตุ้นให้เกิดความคิดและค้นคว้าต่อเนื่อง
3. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ และ/หรือนานาชาติ

6. งานวิจัย

คำนิยาม ผลงานทางวิชาการที่เป็นงานศึกษาหรืองานค้นคว้าอย่างมีระบบด้วยวิธี วิทยาการวิจัยที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น ๆ และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล คำตอบหรือข้อสรุปรวมที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการหรือเอื้อต่อการนำวิชานั้นไปประยุกต์

รูปแบบ อาจจัดได้เป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

1. รายงานการวิจัย ที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์และชัดเจนตลอดทั้งกระบวนการวิจัย (Research Process) อาทิ การกำหนดประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ การทำวรรณกรรมปริทัศน์ สมมติฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล การพิสูจน์สมมติฐาน การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลสรุปผลและ ให้ข้อเสนอแนะ การอ้างอิง และอื่น ๆ
2. บทความวิจัย ที่ประมวลสรุปกระบวนการวิจัยในผลงานวิจัยนั้นให้มีความกระชับ และสั้น สำหรับการนำเสนอในการประชุมทางวิชาการ หรือในวารสารทางวิชาการ

การเผยแพร่ เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้

1. เผยแพร่ในรูปแบบของบทความวิจัยในวารสารทางวิชาการ ทั้งนี้วารสารทางวิชาการนั้น อาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน
2. เผยแพร่ในหนังสือรวมบทความวิจัยในรูปแบบอื่นที่มีการบรรณาธิการประเมินและ ตรวจสอบคุณภาพ
3. นำเสนอเป็นบทความวิจัยต่อที่ประชุมทางวิชาการ ซึ่งภายหลังจากการประชุม ทางวิชาการได้มีการบรรณาธิการและนำไปรวมเล่มเผยแพร่ในหนังสือประมวลผลการประชุม ทางวิชาการของการประชุมทางวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ
4. การเผยแพร่รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ที่มีรายละเอียดและความยาว ต้องแสดง หลักฐานว่าได้ผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิและแสดงหลักฐานว่าได้เผยแพร่ไปยัง วงวิชาการและวิชาชีพในสาขาวิชานั้น และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศ อย่างกว้างขวาง

เมื่อได้เผยแพร่ตามลักษณะข้างต้นและได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “งานวิจัย” นั้นแล้ว การนำ “งานวิจัย” นั้นมาแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติม ส่วนใดส่วนหนึ่ง เพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ และให้มีการประเมินคุณภาพ “งานวิจัย” นั้นอีกครั้งหนึ่งจะกระทำไม่ได้

ลักษณะคุณภาพ

ระดับดี เป็นงานวิจัยที่มีกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอนถูกต้องเหมาะสมในระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าทางวิชาการหรือนำไปประยุกต์ได้

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้อง

1. เป็นผลงานที่แสดงถึงการวิเคราะห์และนำเสนอผลเป็นความรู้ใหม่ที่ลึกซึ้งกว่างานเดิมที่เคยมีผู้ศึกษาแล้ว
2. เป็นประโยชน์ด้านวิชาการอย่างกว้างขวางหรือสามารถนำไปประยุกต์ได้อย่างแพร่หลาย

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้อง

1. เป็นงานบุกเบิกที่มีคุณค่ายิ่ง และมีการสังเคราะห์ อย่างลึกซึ้งจนทำให้เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างชัดเจน
2. เป็นที่ยอมรับและได้รับการอ้างอิงอย่างกว้างขวางในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ และ/หรือระดับนานาชาติ

7. ผลงานทางวิชาการอื่น ๆ

คำนิยาม ผลงานทางวิชาการอย่างอื่นที่มีใช้เอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน บทความทางวิชาการ หนังสือ ตำรา หรืองานวิจัย โดยปกติหมายถึง สิ่งประดิษฐ์หรืองาน สร้างสรรค์ อาทิ การประดิษฐ์เครื่องทุ่นแรง ผลงานการสร้างสิ่งมีชีวิตพันธุ์ใหม่ วัคซีน สิ่งก่อสร้าง หรือผลงานด้านศิลปะ หรือสารานุกรม

รวมถึงงานแปลจากตัวงานต้นแบบที่เป็นงานวรรณกรรม หรืองานด้านปรัชญา หรือประวัติศาสตร์ หรือวิทยาการสาขาอื่นบางสาขาที่มีความสำคัญและทรงคุณค่าในสาขาวิชานั้น ๆ ซึ่งเมื่อนำมาแปลแล้วจะเป็นการเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการที่ประจักษ์ชัด เป็นการแปลจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย หรือจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หรือแปลจากภาษาต่างประเทศหนึ่งเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่ง

ผลงานวิชาการในลักษณะอื่นที่เสนอจะต้องประกอบด้วยบทวิเคราะห์ที่อธิบายและชี้ให้เห็นว่างานดังกล่าวทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเสริมสร้างองค์ความรู้ หรือให้วิธีการที่จะเป็นประโยชน์ต่อสาขาวิชานั้น และแสดงถึงความสามารถในการบุกเบิกในสาขาวิชานั้น สำหรับผลงานที่มุ่งเชิงปฏิบัติจะต้องผ่านการพิสูจน์หรือมีหลักฐานรายละเอียดต่าง ๆ ประกอบแสดงให้เห็นคุณค่าของผลงาน

รูปแบบ

1. อาจจัดเพิ่มเติมหลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นรูปเล่ม หรือการบันทึกเป็นภาพยนตร์ หรือแถบเสียง

2. มีคำอธิบาย/ชี้แจงโดยชัดเจนประกอบผลงานนั้น เพื่อชี้ให้เห็นว่าเป็นผลงานที่ทำให้เกิดการพัฒนาและความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเสริมสร้างความรู้หรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาขาวิชาหนึ่ง ๆ หรือหลายสาขาวิชาได้อย่างไร ในแง่ใด

3. กรณีผลงานที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ หรือผลงานที่มุ่งในเชิงปฏิบัติ จะต้องผ่านการพิสูจน์หรือแสดงหลักฐานเป็นรายละเอียดให้ครบถ้วนที่แสดงถึงคุณค่าของผลงานนั้นด้วย

การเผยแพร่ มีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้

1. การเผยแพร่ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์ หรือ โดยการถ่ายสำเนาเย็บเป็นรูปเล่ม หรือ ทำในรูปแบบอื่นๆ

2. การเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ตัวอย่างเช่น การเผยแพร่ในรูปแบบของซีดีรอม ฯลฯ

3. การเผยแพร่โดยการจัดนิทรรศการ การจัดแสดง การจัดกาแสดง หรือโดยมีการนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย

การเผยแพร่งานดังกล่าวนี้ จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเท่านั้น

ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่เดือน

ลักษณะคุณภาพ

ระดับดี เป็นผลงานใหม่หรือเป็นการนำสิ่งที่มีอยู่แล้วมาประยุกต์ด้วยวิธีการใหม่ ๆ และผลงานนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านใดด้านหนึ่ง

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้อง

1. ได้รับการรับรองโดยองค์กรทางวิชาการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชาที่เสนอหรือ

2. เป็นผลงานที่สร้างสรรค์ต้องเป็นที่ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้องเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในวงวิชาการ และ/หรือวงวิชาชีพทั้งในระดับชาติ

8. งานแปล

คำนิยาม งานแปลจากตัวงานต้นแบบที่เป็นงานวรรณกรรม หรืองานด้านปรัชญา หรือประวัติศาสตร์ หรือวิทยาการสาขาอื่นบางสาขาวิชาที่มีความสำคัญและทรงคุณค่าในสาขานั้น ๆ ซึ่งเมื่อนำมาแปลแล้วจะเป็นการเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการที่ประจักษ์ชัด เป็นการแปลจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย หรือจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหรือแปลจากภาษาต่างประเทศหนึ่งเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่ง (งานแปลนี้ จัดเป็นผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นประเภทหนึ่ง)

การเผยแพร่ มีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้

1. การเผยแพร่ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์
2. การเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ตัวอย่างเช่น การเผยแพร่ในรูปแบบของซีดีรอม

ฯลฯ

การเผยแพร่ดังกล่าวนี้ จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเท่านั้น จำนวนพิมพ์เป็นดัชนีหนึ่งที่สามารถแสดงการเผยแพร่อย่างกว้างขวางในการเผยแพร่ได้เช่นกัน

ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่เดือน

เมื่อได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “งานแปล” ไปแล้ว การนำ “งานแปล” นั้นไปแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเนื้อหาใน “งานแปล” เพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ และให้มีการประเมินคุณภาพ “งานแปล” นั้นอีกครั้งหนึ่งอาจจะทำได้ แต่จะต้องทำการเผยแพร่ “งานแปล” นั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ลักษณะคุณภาพ

ระดับดี เป็นงานแปลที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในตัวบท แบบแผนทางความคิด และ/หรือวัฒนธรรมต้นกำเนิดและบ่งชี้ความสามารถในการสื่อความหมายได้อย่างดี มีการศึกษาวิเคราะห์และตีความทั้งตัวบทและบริบทของตัวงานในลักษณะที่เทียบได้กับงานวิจัย

มีการให้รรถาธิบายเชิงวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ อันเหมาะสมทั้งในระดับมหภาคและจุลภาค

ระดับดีมาก เป็นงานแปลที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจอันลึกซึ้งในตัวบท แบบแผนทางความคิด และ/หรือวัฒนธรรมต้นกำเนิด และบ่งชี้ถึงความสามารถในการสื่อความหมายในระดับสูงมาก

มีการศึกษาวิเคราะห์และตีความทั้งตัวบทและบริบทของตัวงานอย่างละเอียดลึกซึ้งในลักษณะที่เทียบได้กับงานวิจัยของผู้สันักทฤษฎี

มีการให้รรถาธิบายเชิงวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ อันเหมาะสมทั้งในระดับมหภาคและจุลภาค

ระดับดีเด่น ให้ข้อสรุปในด้านของวิธีการแปลและทฤษฎีการแปลใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติม ดังนี้

1. เป็นงานที่แปลมาจากต้นแบบที่มีความสำคัญ ในระดับที่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางวิชาการ

2. เป็นงานที่แปลอยู่ในระดับที่พึงยึดถือเป็นแบบฉบับได้

3. มีการให้ข้อสรุปในด้านของวิธีการแปลและทฤษฎีการแปลที่มีลักษณะเป็นการบุกเบิกทางวิชาการ

9. ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคม

คำนิยาม ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น ที่เกิดขึ้นโดยใช้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาอย่างน้อยหนึ่งสาขาวิชา และปรากฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรมโดยประจักษ์ต่อสาธารณชน

ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมนี้ต้องเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทางด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้านเกี่ยวกับ ชุมชน วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม อาชีพ เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง คุณภาพชีวิต หรือสุขภาพ หรือเป็นผลงานที่นำไปสู่การจดทะเบียนสิทธิบัตรหรือทรัพย์สินทางปัญญาในรูปแบบอื่นที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม และก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในความคิดทัศนคติและการรับรู้ในปัญหาและแนวทางแก้ไขของชุมชน

ทั้งนี้ ไม่นับรวมงานที่แสวงหากำไรและได้รับผลตอบแทนส่วนบุคคลในเชิงธุรกิจ

รูปแบบ จัดทำเป็นเอกสาร โดยมีคำอธิบาย/ชี้แจงโดยชัดเจนประกอบผลนั้น เพื่อให้ชี้ให้เห็นว่าเป็นผลงานที่ทำให้เกิดการพัฒนาเป็นประโยชน์ต่อสังคม มีความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นและเกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเสริมสร้างความรู้หรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาขาวิชาหนึ่ง ๆ หรือหลายสาขาวิชาได้อย่างไร ในแง่ใด โดยต้องปรากฏเป็นที่ประจักษ์ในประเด็นต่อไปนี้

1. สภาพการณ์ก่อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
2. การมีส่วนร่วมและการยอมรับของสังคมเป้าหมาย
3. กระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น
4. ความรู้หรือความเชี่ยวชาญที่ใช้ในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้น
5. การคาดการณ์สิ่งที่จะตามมาหลังจากการเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นแล้ว
6. การประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
7. แนวทางการติดตามและธำรงรักษาพัฒนาการที่เกิดขึ้นให้คงอยู่ต่อไป

ทั้งนี้ นอกจากเอกสารแสดงผลงานดังกล่าวข้างต้นแล้ว อาจแสดงหลักฐานเพิ่มเติมอื่น ๆ เกี่ยวกับผลงาน เช่น รูปภาพ หรือการบันทึกเป็นภาพยนตร์ หรือแถบเสียง หรือวีดิทัศน์ ประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

การเผยแพร่

ให้มีการเผยแพร่โดยการจัดเวทีนำเสนอผลงานในพื้นที่หรือการเปิดให้เยี่ยมชมพื้นที่และจะต้องมีการเผยแพร่สู่สาธารณชนอย่างกว้างขวางในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สอดคล้องกับผลงาน โดยการเผยแพร่นั้นจะต้องมีการบันทึกเป็นเอกสารหรือเป็นลายลักษณ์อักษรที่สามารถใช้อ้างอิงหรือศึกษาค้นคว้าต่อไปได้

ลักษณะคุณภาพ

ระดับดี มีการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่ชัดเจน มีการระบุปัญหาหรือความต้องการ โดยการมีส่วนร่วมของสังคมกลุ่มเป้าหมาย มีการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ความรู้ที่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น หรือทำความเข้าใจสถานการณ์ จนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างเป็นที่ประจักษ์ หรือก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนหรือสังคมนั้น

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับดี และต้องสามารถนำไปใช้เป็นตัวอย่งในการแก้ไขปัญหาหรือทำความเข้าใจสถานการณ์ จนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างเป็นที่ประจักษ์ หรือก่อให้เกิดการพัฒนาให้กับสังคมอื่นได้ หรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายในระดับจังหวัดหรือประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้องส่งผลกระทบต่อสังคมหรือแวดวงวิชาการอย่างกว้างขวาง เป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ หรือได้รับรางวัลจากองค์กรที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ เช่น UNESCO WHO UNICEF เป็นต้น

ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2555 และ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2556 มีการกำหนดลักษณะของผลงานทางวิชาการสำหรับการเสนอขอตำแหน่งตำแหน่งทุกตำแหน่ง ดังนี้ ผลงานทางวิชาการสำหรับการเสนอขอตำแหน่งตำแหน่งทางวิชาการทุกตำแหน่ง ต้องเป็นผลงานที่มีทิศทางการศึกษาหรือวิจัยตามกรณีใดกรณีหนึ่งหรือหลายกรณีตามความเหมาะสมของแต่ละสาขาวิชาดังต่อไปนี้

1. สอดคล้องกับศักยภาพหรือทรัพยากรของแต่ละพื้นที่ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์และการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ
2. เพื่อให้รู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก
3. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
4. พัฒนาและส่งเสริมชุมชนหรือสังคมให้มีความเข้มแข็ง
5. ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อวงวิชาการ

จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ

การขอตำแหน่งตำแหน่งทางวิชาการทุกตำแหน่งจะต้องคำนึงถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ดังนี้

1. ต้องมีความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนและไม่ลอกเลียนผลงานของผู้อื่น รวมทั้งไม่นำผลงานของตนเองในเรื่องเดียวกันไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการมากกว่าหนึ่งฉบับ ในลักษณะที่จะทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นผลงานใหม่

2. ต้องให้เกียรติและอ้างถึงบุคคลหรือแหล่งที่มาของข้อมูลที่นำมาใช้ในผลงานทางวิชาการของตนเองและแสดงหลักฐานของการค้นคว้า

3. ต้องไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ทางวิชาการจนละเลยหรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นและสิทธิมนุษยชน

4. ผลงานทางวิชาการต้องได้มาจากการศึกษาโดยใช้หลักวิชาการเป็นเกณฑ์ ไม่มีอคติมาเกี่ยวข้อง และเสนอผลงานตามความเป็นจริง ไม่จงใจเบี่ยงเบนผลการวิจัยโดยหวังผลประโยชน์ส่วนตัว หรือต้องการสร้างความเสียหายแก่ผู้อื่น และเสนอผลงานตามความเป็นจริงไม่ขยายข้อค้นพบโดยปราศจากการตรวจสอบยืนยันในทางวิชาการ

5. ต้องนำผลงานไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบธรรมและชอบด้วยกฎหมาย